

У Б ъ о г р а д у 15. Д е ц е м б р а 1856.

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врте 5 крайц. за трипутъ. № 129.

В р а ч а р а.

(Продужено)

Жилѣта чиняше се дубоко тронута.

А ты? запыта Цецилію.

Я остаемъ при моме старомъ мнѣнію, одговори Цецилія; я бы се слепо покоравала.

Е добро, рекне вишимъ гласомъ Жилѣта, іошть еднако у подпуномъ увереню о томе, да Ханри незна, на што се овај разговоръ односи. Е добро, она укротителька дявльи зверова, нека се неможе похвалити, да е и мене као нѣногъ пантера и нѣногъ атлета унытомила. Ма што ми овај господинъ рекао, и ма што ми моя мати и моя другарица саветовале, я нећу по вољи оне вештице да учинимъ.

Са осмейкомъ, пунымъ побѣдоносногъ блаженства рекне Ханри:

И Богъ ће васъ зато наградити, што се вы Нѣму и вашимъ срдцу выше поверавате, него слепаріяма забранѣны художества.

Госпоя одъ Бозе доста е чула, да выше о стальной намери Жилѣтиной не посумня. Она рекне Ханрию:

Я ћу сасвимъ извѣстно очекивати довече вашегъ стрица.

Притомъ погледа младогъ човека таквымъ погледомъ, кои е ясно говоріо:

Я сама разумела, можешъ се надати.

Цецилія мећутимъ окрене се Жилѣти и на увоіой шапке: Па при свемъ томъ, и опеть при свемъ томъ, сладка моя, я бы другогъ изабрала.

VIII.

Докъ е овај разговоръ у Валжансезу воћень, налазіо се Хекторъ на путу у Санли. Али онъ ніе кући ишао, већъ се свратио кодъ едногъ пріятели, коме е приповедіо, како га е срамно господинъ одъ Ерменонъ предусрео, и кога е моліо, да томе сходне кораке учини.

Пріятель покушавао е одвратити га, доказуюћи да то ніе права увреда. Али то е было одъ стране реченогъ пріятели само изговоръ; у самой ствари онъ се плашіо за Хектора, кои е, као слабо вештъ у оружію, према вештомъ благороднику, приликомъ двобоя у очевидномъ губитку быо.

Хекторъ ніе се никако дао одговорити, него остане сталанъ при свомъ намереню.

Пріятелию неостане друго, него да налогъ изврши.

Хекторъ отиде кући и загли свогъ отца са ономъ ердачносћу доброгъ сына, кои е свестанъ, да каквой опасности на сусреть иде, одъ кое се за себе самогъ нимало непллаши.

Млады Гранденъ вазданъ е быо замышлѣнъ; но нинайманъ збогъ тога, што бы се онъ одъ предстоѣгъ удвоя плашіо; напротивъ онъ се томе радовао.

Ако е сирѣчь Жилѣта господина одъ Ерменонъ избрала, о чему скоро ни сумняти ніе требало, у томъ случаю желіо е Хекторъ, ако башъ и не умрети, а оно баръ тако опасно ранѣнъ быти, како бы поредъ тѣлесногъ бола душевну тугу забораіо.

Бележникъ на свакій начинъ примѣтіо е смућеность свога сына, али е онъ то приписывао познатомъ већу зроку, па е тіо у себи заключіо, да довече у Валжансезъ иде и за Хектора руку Жилѣтину запроси.

Око четири сата дође Хектору нѣговъ пріятель, да му извѣстіе даде.

Онъ е са еднимъ другимъ деверомъ кодъ Ханри-а быо и по надлежности изясненъ захтевао, на кое е господичић одговоріо, да онъ ніе навикнуть изясненя давати, па и у такويمъ случаима, гди бы онъ неправо имао и башъ то случайно увиђао, само се онда може извинити, почемъ се съ мачемъ у руди са своимъ противникомъ сретне. Нека се дакле господа къ нѣговомъ стрицу потруде отићи, да съ нѣимъ условія двобоя угоде.

Такво заниманъ было е сасвимъ по вкусу старогъ господина. Такаванъ чести тичућий се посао преместіо га е у време нѣгове младости, кадъ е онъ између униформа и еполета онуда се протурао, гди бы болъ было, да се еполете показале нису.

Хекторови девери изясне старомъ господину узрокъ свогъ долазка.

Гавриль прими ий са особитомъ учтивошћу, понуди ий да седну, саслуша ий са предусретљивомъ учтивошћу, па после запыта:

Господа су се съ моимъ синовцемъ разговарала?

На свакой начинъ, господине.

Онъ неће да да никакво изясненъ?

Онъ безусловно неће да га даде.

Мой е сынаваць врло вештъ стрелаць; ели вамъ то познато?

То зна цео светъ.

А вашъ пріятель?

Нѣ безъ упражненія.

Да га неће нееднакошь сила на размышленъ побудити?

На размышленъ? То се онъ зна. На свакой начинъ то се на нѣму никако неда примѣтити.

Онъ е срчанъ младъ човекъ, рекне Гавриль полагаю; али искрено да говоримо, небы ли болъ было, кадъ бы онъ живъ остао?

Мы смо му то већъ представляли, али онъ неће о томе ништа да чуе.

Но ипакъ мы се на свакой начинъ постарати морамо, да бой што манъ опасанъ учинимо. Зато ћемо маць изабрати, па да се по могућству потрудимо, да се чести што пре быти може удовлетвори. Еданъ малый двобой младомъ ће господину Грандену врло лепо доликвати, а напротивъ бы заоста штегта за нѣга было, кадъ бы онъ свой пуњ надежде животь збогъ таквы лакрдія изгубіо. Како вы велите?

Мы смо вашегъ мнѣнія.

Да изберемо дакле маць, моя господо?

Пристаемо.

Стваръ некъ остане у највећой тайности.

Наравно.

Маркизь одъ К. быће другій деверъ могъ синовца. Садъ намъ јоштъ остае, да сатъ и место опредѣлимо, господо.

Како бы было, да буде при улазку у шуму понтармеску, сутра рано у шесть сатій?

Нека буде.

Оба девера изазивачева опросте се.

Хекторъ се договори са своимъ пріятельима гди ће се наћи. Онъ е науміо сутраданъ у петъ сатій самъ одъ куће поћи, да небы никакво подозренъ побудіо.

Првый двобой узима и најнеустрашими врло озбыльно.

Хекторъ оде у свою собу и напише, предпоставивши несрећный свршетакъ, два писма; едно отцу, а друго обожаваою Жилѣти.

У писмама садржавало се оно, што е околностима одговарало; речи произходили су изъ чувствителногъ срдца; што се пакъ смысла тиче, у њима су се могла

налазити само обште употребљавана места за такавъ случай.

Оба писма запечати онъ и у писаћій асталъ затвори, одъ кога ключъ къ себи узме.

После тога отиде што е могуће было ведрин къ свомъ отцу, коме између осталогъ саобшти, да е радъ вечерась мало проћи се.

То се добро подудара, одговори бележникъ, и я нећу кодъ куће быти.

После вечере отиде Хекторъ свомъ пріятелю, да се съ њимъ пробори упражненія ради.

Као добаръ сынь онъ се решио, да за любовъ отца ништа не пропусти, што бы се на то односити могло, да свой животь одбрани, и ако е нѣму самомъ овај животь само на тереть быо.

Старый Гранденъ упути се међутимъ у Валжансезъ.

Кадъ е приспео, быо е замолѣнъ, да мало причека, будући да се госпоја одъ Бозе съ господиномъ одъ Ерменонъ разговара, и заповедила е да е нико не узнемируе.

Я самъ доцканъ дошао, помисли Гранденъ, но ипакъ причека.

Онъ е доиста и погодіо. Гавриль е просіо девојку за свогъ синовца.

Вы знате, како я Жилѣту волею, рекне мати. Ако бы она несрећна постала, я бы морала у очаяніе пасти. Можете ли ми садъ вашу поштену речъ дати, да вашъ сынаваць одиста мою кћерь воле, и у случаю ако ий несрећа каква снађе, да баръ нѣгово срдце у томе неће криво быти?

Я само едно могу рећи, одговори Гавриль. Ако му вы руку Жилѣтину одкажете, онда я незнаю, шта ће одъ Ханри-а быти, онъ горе одъ любви. Тако е на примеръ данась младогъ Грандена на двобой позвао будући га е за супарника држао.

Да ли се надате, господане, да тай поступакъ неће никаква слѣдства за собомъ повући?

Гавриль осети, да се затрчао. Онъ ублажително одговори: Та я знаю о томе, као што видите. Будите дакле безъ бриге.

Богу фала! А вы можете вашему синовцу казати, господинъ барове, да му е Жилѣта свое срце поклонила, къ чему я садъ и руку придодаемъ.

По иладу пута благодаримъ, милостива госпо, за то велико благоволеніе и доброту.

То дакле неостае выше ништа осимъ брачный уговоръ сачинити и подписати.

То е посао вашегъ бележника.

Я немоу тогъ честногъ человека цвелити. Нѣму бы тежко было сачинити уговоръ за другогъ, кои е своме сыну спремити надао се. А можда онъ небы се тога ни приміо. Обратите се на вашегъ бележника.

Како вы заповедате.

Госпоја одъ Бозе зазвони.

Зовите мою кћерь, рада самъ съ њомъ говорити.

Господинъ Грандевъ моли.
Одма. Малко іоштѣ нека причека, за еданъ тренутакъ быћу му ва служби.

Жилѣта дође.

Ты знашь, зашто е господинъ одъ Ерменонъ дошао? запыта мати.

Я то могу погодити.

Па пристаешъ ли?

Пристаемъ, мати.

Еси ли се добро размислила.

Есамъ.

А врачара съ нѣнимъ предсказиваняма? шапне госпою оль Бозе.

Забораваљна е.

Жилѣта не истину рекла, она не могла опомене Цезаринине изъ главе избацити, а унутрашній гласъ непрестано ю е опоминаю:

Одустани!

Добро, дете мое, рекне свечано госпою одъ Бозе. Одъ овогъ тренутка сматрай себе као будућу госпою одъ Ерменонъ. Ханри ће, како я држимъ, іоштѣ вечерасъ доћи. Я морамъ съ нѣимъ говорити.

Я ћу вамъ га съ места послати, рекне стриць.

Оћете л' га застати кодъ куће.

Зацело, ако іоштѣ на путу мой повратакъ неузоченуе.

Гаврилъ съ веселимъ лицемъ пође кући.

После едно по сата прође истимъ путемъ и Гранденъ, али не съ таквимъ расположеніемъ.

Бележникъ осећао се пораженъ и најжешће разстроенъ.

Ханри проведе вече у Валжансезу съ дамама.

Гранденъ и нѣговъ синъ остану заедно кодъ куће.

Бележникъ, кои о договору за сутрашній јутро ништа не знао, тужио се младомъ човеку, да се врло задоцнио.

Пакостна мысао появи се у Хекторовомъ долѣ свагда незлобномъ срдцу.

Кадъ бы га убио! шапташе демонъ у нѣму.

Око поноћи разстану се отаць и синъ да спавати иду.

Хекторъ не могао спавати.

Око петъ сатій оде къ свомъ отцу, полюби га, али не пробуди.

На уреченомъ месту нађе онъ своя оба пријатеља.

Да се нисамъ задоцнио, запыта онъ.

Е, да, шта више мы смо преранили, гласіо е одговоръ.

На свакой начинъ морамо поитати.

При улазку у шуму понтармеску обазру се, ерѣ предъ собомъ никогъ видили нису.

Ханри и нѣгови девери итно су долазили.

Ајде да се склонимо, рекне Хекторъ. Ако насъ какавъ жандаръ угледа, да нешто чекамо, лако ће нашу намеру погодити. Ты овде остани докъ господа не приспеду. На првой чистини съ лева мы ћемо чекати.

(продужиће се)

М а л и н е.

Срећанъ е човекъ, кои е таквогъ сложенія, да се ласно неразсрди, и кои може у време срдитости при себи остати.

Онай, кои другога учи познати истину, и у томъ успѣва, принадлежи међу благодѣтелъ рода человеческогоъ.

Нека се нико у својој срећи неузноси; ерѣ кои човекъ іоштѣ може знати, шта га у веку чека.

Кадъ што мислишь предузети, разминялай о томе и саветуй се полагаю; а кадъ се већ рѣшишь, свршуй брзо.

Никога у несрећи неукоравай, ерѣ рѣвавъ случай свакога снаћи може, а мы у будућность непрозиремо.

Благородство, богатство и наука, безъ добродѣтели нису достойна нимало чести.

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Ј А.

По „Званичнимъ Новинама“ постављенъ е Членъ Суда Окр. Крагуев. Андрија Стаменковић за Предсѣдателя Суда Окр. Гургусовачкогъ; на нѣгово место премештенъ е по молби Столоначал Апел. Суда I. Одѣл. Милошъ Радивовић; на нѣгово место постав. е Секрет. Суда Окр. Ђупрійскогъ Дим Бранковић; на нѣгово место премештенъ е по молби Секретаръ Суда Окр. Краинскогъ Василије Поповић; на овога место постављенъ е Протоколиста Суда Окр. Шабачк. Павле Марковић; на овога место млађій Писаръ Суда Окр. Подринскогъ Станое Илійћ; на овога место Експедиторъ Суда Окр.

Руднич. Димитрије Перишић; на нѣгово место по потреби службе премештенъ е Експедиторъ Суда Окр. Падрииск. Павле С. Павловић, а на овога место постављенъ е Практикантъ Суда Вар. Београда Ђорђе Радвановић. Далъ, Секретаръ Суда Окр. Рудничк. Стеванъ М. Раић постављенъ е за Члена Суда Окр. Ягодинскогъ; на нѣгово место Архиваръ Суда Окр. Шабач. Милованъ Авсентіевић; на овога место мл. Писаръ Суда Окр. Валъв. Алимпіе Поповић, а на овога место Практикантъ Суда Окр. Ђупрійск. Димитрије Вучковић. Къ томе постављенъ е Мл. Писаръ Суда Окр. Смедер. Вуле Марковић за Протоколисту истога Суда; на нѣгово место Практикантъ Суда Окр. Шабач. Владимиръ Новаковић; Пра-

Писаря Суда Окр. Пожарев; Мл. Пис. Суда Окр. Рудн. Петарь Недельковичъ за Протоколисту истога Суда, а на његово место Практикантъ Суда Окр. Крушевач. Илия Мутавчићъ.

Осимъ тога постављенихъ е Писарь Среза Качерск. Окр. Руднич. Никола Димитриевичъ за приврем. Писара Началн. Окр. Ужичк.; Мл. Писарь Среза Ядранск. Окр. Подрин. Радомиръ Вучковић за привр. Мл. Писара Началн. Окр. Валѣв.; и наипосле досад. Практикантъ Попечит. Финансиѣ Вуле Живадиновић за приврем. Помошника Казначей при Началн. Окр. Крагуевачкогъ.

Т у р с к а.

„Бечка преса“ пише подъ 8. Децембромъ слѣдуюће:

„Вѣсти изъ Цариграда, коѣ су намъ данасъ дошле“ доносе намъ обширна извѣстия о догађаима на источномъ (червескомъ) прибрежю прнога мора, а нарочито о онымъ турскимъ лађама, коѣ су Руси одъ Турака отели. Ова извѣстия гласе овако:

„Осамнаестъ турски трговачки лађа и еданъ бригъ (омана убойна лађа) натоварене свакојкимъ еспапомъ, отишле су изъ Трапезунта у Судук-кале, да тамо свой еспапъ истоваре. Њиове путне исправе разгледао е рускй конзулъ у Трапезунту.

10. Новембра нападне рускй Генераль Филипсонъ са 5.000 войника на Судук-кале, и после крвавогъ и огорченогъ боя испадне Русима за рукомъ те истераю Черкезе изъ ове тврдиѣ. За време овогъ боя несталоше еспапи изъ турски лађа. На то е дао Генераль Филипсонъ къ себи дозвати команданта убойне лађе и реише остали 18 лађа.

Подъ изговоромъ, да њиове путне исправе нису у своме раду, савѣтовао њ е онъ, да отиду у Анапу, да тамо свое папире доведу у редъ, и дао е свакој лађи пратню одъ 5—6 козака. Самъ пакъ Генераль Филипсонъ отишао е такође сувимъ у Анапу. Тамо е задржао онъ 4 лађе, а остале е послао такође са пратњомъ и подъ надзоромъ козака у Крчъ, гди пакъ лађе збогъ противногъ вѣтра и ружногъ времена нису могле пристати. И тако њ е вѣтаръ однео у Трапезунтъ, гди су оне после све испричале, шта имъ се догодило. Трговци ове вароши были су се збогъ тога яко узруjali и забринули. Конзули европски држава у Трапезунту подвели су своимъ дотичнымъ правителствама о овимъ озбильнымъ догађаима извѣстие.

— Было се по новинама разнело, да персискй посланикъ Ферук-Канъ неће одпутовати у Паризъ, да се не бы Енглеской тиме дубока увреда начела. Но последня извѣстия изъ Цариграда одъ 26. Новембра являю слѣдуюће:

„Ферук-Канъ одпутоваће по свой прилици 3. Децембра у Паризъ, почемъ буде са лордомъ Стратфорд-Редклифомъ, енглескимъ посланикомъ у Цариграду, свршио свое преговоре. А и французскй президентъ министерства, графъ Валевскй, послао е едну ноту у Цариградъ, којомъ онъ у име цара пита, зашто се стае Ферук-Кану

на путь, да не дође у Паризъ. Услѣдству тога одложиће Ферук-Канъ разправу неки маловажнии пытаня съ Портомъ, и одпутоваће непремѣно у Паризъ.

Р у с и я.

У погледу на вѣсть, да е Хинезко царство уступило Русіи еданъ комадъ земль на острову Чу-Сану, доноси намъ „Прайзисешъ вохенблатъ“ слѣдуюће:

„По досадашњимъ догађаима судећи, сва е прилика, да ће Русія употребити у великой мѣри на свою користь унутрашній рать у Хини.

Подизанъ войнички станица и тврдиня одъ стране Русіе на овомъ прибрежю заслужуе највѣиъ позоръ; будући то показуе чудновату одважностъ у политичкимъ плановима, кои ако Русіи изиђу за рукомъ, она ће себи отворити неизцрпиме изворе трговачки користій, задобыће владаюће и стално положенъ у смотреню одвѣиъ важне морске трговине, и отвариће тѣме себи изгледъ да временомъ завлада најлепшимъ земляма цѣлога света, т. е. океанско царство. Европа нека гледа, па некъ се диви!“

Ф р а н ц у с к а.

У Паризу 3. Децембра.

Као што се изъ поузданогъ извора дознае, отићиће царъ на пролеће у южну Француску а оданде у Алцирь. Той се вѣсти додае и то, да ће царъ Наполеонъ предводити лично войничку експедицію противъ Велике Кабиліе, те да тако окиги свою круну лавромъ, коя му е досадъ оскудѣвала.

Н е а п о л ь с к а.

О догађаима у Сициліи явля „Ендеп.“ накнадно ово:

„Узапћени су важни папири изъ Сициліе, изъ кои се види, да е буна одавно была смишљена, и да су се одъ Генове навезли више прогнаны великаша, одъ кои су се неки извезли у Палермо, а неки у Месину. Свима е испало за рукомъ, тайно отићи у Таориману, као у место общтегъ састанка побунѣника. Подъ предсѣдательствомъ барона Францеска Бентивенѣ де Колеоне, бывшегъ депутирца парламентскогъ 1848. год., држава су млога саветована. Побунѣница су врло незгодно стаали, ерѣ нису имали оружя, пошто лађе, коѣ су имъ га имале крадомъ донети, збогъ бурногъ мора нису могле доћи, а притоме су, кадъ су после ипакъ покушале доћи, пале у руке стражи. Но зато опетъ е вођу 10. пр. мес. бунула буна, премда ніе испала за рукомъ, ербо едно ніе народъ хтео пристати у ню, а друго су побунѣници одма наишли и на сважанъ одпоръ одъ стране власти. Више пута су се протукли, но при чему су побунѣници имали лошу сређу, тако, да су неки узалудъ изгнули, а други су се сви разбегли.“

П р а й с к а.

„Льоду“, являю изъ Берлина, да е Генераль-Фелдмаршалъ, графъ Дона, имао у министерству воены дѣ-

на разговора са воєнимъ министромъ, графомъ Валдерсетомъ, о томе, да се два корпуса войске спреме тако, како да могу свакиъ часъ кренути се противъ Швейцарске.

Тако и јучераня, само укратко саобштена вѣсть „Дче. Алг. Цтга“ изъ Берлина явля ово:

„У овдешнѣмъ министерству воєны дѣла већъ су, кажу, готове заповести, коѣ ће се дати дотичнимъ командантима войске противъ Швейцарске. Далъ што се величине войске тиче, кажу да ће имати преко два корпуса. Већъ се зна и ко ће бити главни командантъ. Трошкове, кои се збогъ войне буду имали, напнадиће доцниѣ Швейцарска. Прайска се већъ обратила дотичнимъ немачкимъ државама ради проласка войске нѣне крозъ нѣи. О овомъ ће се у осталоме скоримъ посаветовати и сва саюзна немачка сипштина, коя такође држи Праиской страну.“

„Хамб. Нахр.“ пакъ явля ово:

„Вѣсти изъ Берлина напомињу да ће се не два, него четири корпуса войске кренути, у коме ће бити 135.000 до 140.000 момака.“

Хинезка буна.

Одъ дужегъ већъ времена гласа се по европскимъ листовита о некомъ енглеско-француско-американскомъ посредованю у буни хинезкой, коя већъ одъ неколико година са највећимъ огорченѣмъ и променливомъ срећомъ трае. Овомъ намѣреномъ посредованю кажу, да е дало повода непријателско и уобште рѣаво поступањъ са поданицима и трговцима предречены држава.

Овомъ приликомъ неће бити излишно, да саобштимъ читателѣма нашимъ слѣдуюћий дописъ изъ Шангаја (у Хини) францускомъ листу „Мониторъ де л'арме“, тичућий се поглавара хинезки бунтовника и нѣгове войске. Овай е чланакъ доста занимљивъ, и гласи овако:

„Садашня буна у Хини започела е год. 1851. Нѣнъ е поглаваръ јошть младъ човекъ, рођенъ у планинама Кванг-Сія одъ убоги родителя, но кои су га брижљиво и добро воспитали. Онъ се зове Тѣн-Те и притяжава сва добра и рѣава свойства, коя су потребна, да се народъ на свою страну привуче, и знао се врло вешто ползовати незадовољствомъ народа збогъ управе пекинскогъ (Пекинъ е главна варошъ Хине) двора.“

Почемъ е онъ приступио двама тайнимъ дружбама царства (дружству „Гриде“ и дружству, названомъ „морскій цвѣтъ“), коя су имала више одъ 10.000 членова, дигне онъ заставу побуне, и пораздавао е хиљадама прокламација, коима е онъ обявио низврженѣ манцускогъ (владаюћегъ у Хини) царскогъ дома, и коима е позивао народъ на оружје. У исто време придао е онъ себи освѣћеный значай великогъ реформатора (преустроителя), коя га е поставио у ставъ, да силно на масу народа подѣйствуе и за себе придобѣе.

Три дана после овогъ свечаногъ прогласа стаяо е онъ већъ на челу 20.000 войника. Онъ подѣли ову войску, на три одѣленя (колоне), устреми се съ нѣоме као валовита и буйна река на средструду царства и разора-

вао е и упропащивао све, што му е годъ на путъ стало. Тако е онъ за мањъ одъ године дана дошао већъ готово до самы капиа престолногъ града, коя е само случаемъ еднимъ одъ пропасти избѣгао. Овай е случай была поплава велике рѣке „Пай-Хо“, коя е знатну часть нѣгове войске потрла, и принудила га, да се са силомъ својомъ повуче у источне области (провинциѣ).

Слѣдуюће године занимао се онъ живо око тога, да войску своју преустрои, прелетио е съ овомъ безъ икаквогъ опорѣ више одъ 1500 километра простора, и освоио великии градъ Нанкинъ, у комъ е многе приверженике имао. Онъ учини ову варошъ за више месеци свога тамо бављѣня столицомъ свога правительства; ова е варошъ и садъ јошть у нѣговой власти.

Год. 1854. крене се онъ одавде, да предузме воєный походъ у Шангај. У боевима, коѣ е имао са царскомъ войскомъ, био е онъ готово свакадъ побѣдитель. Око половине Августа месеца тек. год. стаяо е онъ јошть кодъ Шангаја. Нижеслѣдуюће поединости о овомъ чудноватомъ човеку имано захвалити саобштаваню еднога лица изъ Шангаја, коѣ е главнии ставъ бунтовничкогъ войсковоѣ.

„Тѣн-Те изгубио е збогъ дугогъ трајѣня свога предузећа и воєваня много одъ свога блеска и разглашености; но при свемъ томъ може се войска нѣгова рачунати на сто хиљада войника, коя, умѣсто да се умаљава, све већма у брою расте. Войници, изъ кои се войска ова састои, неприличе ни најмањъ европскимъ войскама; она е поделѣна на одѣленя одъ 5—6000 людѣй, коя стоѣ подъ вођама, коѣ она — одѣленя — сама бираю изъ најодличнии и највећий упливъ имаюћи лица оба она тайна дружтва у царству. Они су врло различно и неправилно наоружани. Едни маю пушку, други опеть лукъ и стрелу, а трећи само дугачка копля; неки пакъ сабљъ и сикуре. Ова войска у осталомъ маневрира доста добро, и има при нападаю на непријателя такавъ начинъ, коимъ свакии войникъ свое оружје удесно и съ ползомъ употребити може.“

Кавалѣрија бунтовничке войске износи око 12.000 коняника, и састои се изъ доста ваљныи войника; но они се поглавито на то употребљаваю, да на 50—60 километра у околини муте и нуждне за войску потребе набавляю. Кадъ е една област овимъ начиномъ већъ оплячкана, онда се премести одавде главнии ставъ войске кудъ на другу страну, и онда живи войска о трошку друге области. Найвећа часть войсковоѣа и просты войника воде са собомъ и жене и децу, за коихъ се издржанѣ они старати мораю. Предъ битву справи и войска у внутреность, да и ѣ обезбѣди одъ свакии опасности.

Ова войска има и особену своју артилѣрију, коя брои 8 оманѣи топова, кои су саливени јошть год. 1675. подъ владомъ цара Ханг-Хія. Точкови и лафете истесани су изъ едногъ комада, и топцие вуку топове свое сами. Они су у томе врло вешти и имаю постојанъ и великии коракъ, као годъ и коњи. Осамфунтовый топъ вуку обично 20 людѣй.

Чудновато е то, да се и ова бунтовна войска служи са некимъ видома шуцли ђулета, која су веома наликъ са уобичаене у Европи срапнеле (видъ кумбара). Они био изъ топова у маломъ разстоянју, али съ великомъ вештиномъ. Ђулета су нѣова одъ каменја, и доста грубо истесана, и они иѣ съ великомъ брзиномъ граде.

Осимъ овы у цѣломъ осталомъ свету уобичаены видова оружја, служе се Хинези јоште и са другимъ, у Европи непознатимъ, а то су свакојке справе за запалыванѣ и саживанѣ. Они су сирѣчь у станю, да на велику дальнину бацаю запалыве и ключаюће течности, разтопљено олово и томе подобна опустошителна средства, кое е ясанъ доказъ нѣовогъ духа изналазена као и нѣове научне образованости. Употребљиванѣ овы средства противъ какве европейске войске небы имало башъ врло великогъ дѣјства нити успѣха, али употребљивѣ противъ войке оноземальске, дѣјство е нѣово силно и страховито.

Лѣкарскій корпусъ ове войске лечи све ране съ ватромъ. Ако се коме одсече нога или рука, онда се оно место съ усіянимъ гвоздемъ помаже и тако се пресече токъ крви и започивѣ се зарашиванѣ ране. Исто се тако поступа и са свима осталимъ ранама у бою. Чудновато е, да се войнички лѣкари, кадъ се у Тсао-Тсингу появила колера, болестнике по цѣломъ тѣлу трли усіянимъ гвоздемъ, и то съ најболшимъ успѣхомъ. — Тѣн-Те бунтовничкій поглаваръ садъ е близу 50 година старъ. У време енглескогъ рата живио е онъ у тишини, пуне две године дана у енглескомъ населю, и тада не никадъ ништа говорио, нити е ко на нѣга позоръ обраћао. Наеданпутъ нестане га одаде, и нико не знао кудъ е отицао.

Тѣн-Те окруженъ е, као и самъ хинезскій царъ, одъ тѣлесне страже, која има бдити надъ нѣговимъ лицемъ и извршивати нѣгове заповести. 200 момака одъ ове тѣлесне страже носе ланце, сикире, кверге, копља и друге подобне справе за мученѣ. Съ овимъ страховитимъ орудјима застрашава онъ оне, кои бы га могли издати или кои бы му се противити могли. Да е онъ остао вѣранъ своимъ идеама реформираня, кое е онъ у првѣи ма изявљивао, онъ бы зацѣло постигао свою цѣль лакше и извѣстнѣ. И доиста су садъ већъ многа тайна друштва одъ нѣга одпала. Исто е тако учинио онъ велику погрешку у томе, што е задуго рѣаво поступао съ Европейцима, кои су му могли бити одъ велике ползе. Одъ неколико пакъ мѣсециј овамо променю е онъ свою систему; онъ садъ почитуе уговоре са странцима и забранюе злостављивѣ.

Но было како му драго, засадъ е после немогуће предвидити, шта ће се изъ буне у небесномъ царству (тако зову Хинези свое царство) наипосле излећи. Ова е побуна силна и може јоштъ много година трајати, и то безъ икаквогъ другогъ успѣха, него единаквено да се плячкаю и опустошаваю области, кое су позориште овогъ грозногъ унутрашнѣгъ рата.

Политичкій Прегледъ.

Изъ беседа многи членова швайцарскогъ савѣта види се, да су тамо на свашта спремни, и да се свачему надаю.

— Преговори између лорда Редклифа и Ферук-Кананису имали никакавъ успѣхъ. Ако се оне, да се рать у Азији предупреди, онда е нужно, да Француска посредуе. Но за ово нема готово никаквогъ изгледа, каогодъ ни за питанѣ наенбургско. Јако пада у очи, што паризки полузванични листови држе за врло вероватно, да ће се Прайска са Швайцарскомъ, а Русија са Енглескомъ у Азији заратити.

— У смотреню конференција чувъ се, да ће се ова зацѣло саставити. Онеће бити састављене, изъ слѣдуюћи лица:

„Графъ Валевскій, као предсѣдатель. за Француску; г. Бруновъ или г. Киселѣвъ (или можда обонца) одъ стране Русіе; одъ стране Енглеске: лордъ Ковлей; за Аустрију баронъ Хибнеръ; за турску Мехмед-Ѣемил-бей; за Прайску г. Хацфелдъ; а за Сардинию Маркиазъ одъ Виламарина.

„Бечка Преса“ пише:

„Прайско-швайцарска размирица збогъ наенбургскогъ питаня достигла е свой највышій степенъ огорченя. Обе се државе живо оружаю. „Шлезисше цайтунгъ“ вели, да то не е истина, и да Прайска не чини извачредне припреме за рать; а друго не јоштъ Швайцарска ни одговорила на прайску ноту одъ 26. Новембра. Мы пакъ (ово говори „Преса“) велимо, да Швайцарска до душе јоштъ не путемъ дипломатскимъ одговорила на прайску ноту, него да е она одговорила другимъ начиномъ, кои ће у Берлину по свой прилици врло рѣаво примљивъ бити. Изяснимо се о томе мало болѣ:

„Прайска е захтевала одъ Швайцарске, да се уапшени приврженици краљви, кои су у Наенбургу дигли буну, безусловно изъ затвора пуште. Швайцарска е на то одговорила: Мы ћемо бунтовне краљвце одма у слободу поставити, ако Прайска тимъ поступкомъ буде хтела сматрати цѣлу ову размирицу за окончану, и ако се одрече свога мнимогъ права. Прайска е остала стална при своме захтеваню, а Швайцарска е ово захтеванѣ опоромъ одбила.

Докъ су обе завађене државе една другој ноте шилале, меморандуме састављале и една другу съ претенцима предусретале, продужавао е швайцарскій судъ безъ прекиданя свое изслѣдованіе надъ окривљивимъ збогъ побуне краљвскимъ приврженицима. Швайцарскій првѣи државный правобранитель поднео е свою тужбу обтужителной камери, која ће, пре него што стваръ дође предъ судницу, имати рѣшити, уколико е ова тужба основана.

И по томе е заключенѣ ове обтужителне камере одсудно за Прайску. — Ова се парница до тогъ степена развила, и изъ Берна (главне вароши савезны швайцарски држава) являю подъ 4. Децембромъ, да е тога дана обтужителна камера слѣдуюћу пресуду изрекла: Шестдесетъ и шесть лица обтужено е, и одъ овы су ослобођени графъ Пуртале-Горжіе и адвокат Перо. О лицама коихъ е кривица мања не ништа јоштъ решено. На ѣмство су постављени у слободу: господа Ружмонъ, Пуртале-Пири, Монтмоленъ, Совенъ, Грстила и Матей.

Међутимъ влада у цѣлой Швайцарској врло озбиљно и одважно разположенѣ духово. Тамо изчекую свако-

га часа прайскій ультиматумъ, коимъ се зактева неотложно ослобоженъ уапшени бунтовника, или ће се у противномъ случаю до самога рата доћи.“

Последњомъ поштою дошавше вѣсти о догађањама на дипломатскомъ пољу, уколико су занимљиве даю се укратко овако сватити:

Осимъ предстојеће друге конференције, на којој ће се решавати о Болграду и Зминомъ Острову, има се на пролеће држати и трећа конференција. На овој ће се по предлогу, кои учини тако названа „европска“ комисија, заједно съ диванима ad hoc, о преустроеномъ подунавски княжества закључити међународанъ уговоръ, коимъ ће се утврдити судбина тѣх земаља.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Франкфурту 6. Децембра.

Овдашњи листови саопштавају едну телеграфску депешу изъ Женеве (у швајцарској), да в Прайска поднела швајцарскомъ савезномъ сабору едну ноту, којомъ се обзнањуе прекиданъ дипломатски сношења између Прајске и Швајцарске.

На ово се савезный саборъ одма скупіо у изванредной сѣдници и закључіо е, да се сазове скупштина своју савезны кантона (швајцарски савезны државица).

Ова е вѣсть доста озбиљна; еръ ако се она обистини, може врло лако доћи до рата, у комъ бы европске државе могле неке на едну а неке на другу, страну пристати.

У Паризу 7. Децембра.

„Монитеръ“ явля, да е прайскій посланикъ при Францускомъ двору, грофъ Хацфельдъ, предао цару Наполеону едно писмо свога владоца, коимъ овај благодари на послатомъ му ордену почестие легіе.

У Цариграду 30. Новембра.

У Цариграду говоре, да е садржай зактеваня Енглеске одъ Персіе слѣдуюћій: Претресанъ своју између Енглеске и Персіе послѣдња уговора, повлаченъ войске изъ Херата, сазволенъ на осмыванъ енглески трговачки станишта и населѣня у персіскомъ морскомъ заливу, и да Персія даде енглескимъ дружбама концесіе за грабенъ гвоздени путова у Персію — Имамъ (поглаваръ) одъ Маската у савезу е са Енглескомъ, и одрекао е Персію плаћанъ данка. У тополивицама у Тебрису (у Персію) влада највећа живость и дѣлателность.

— Гласа се, да се е вице-краль египетскій по жељи и наговору Енглеске оставіо свога плана, да поведе рать съ Абисиніомъ, и да ће онъ — вице-краль — крѣпимъ временомъ доћи у Цариградъ.

Найновія источна пошта.

У Цариграду 30. Новембра.

У Багдаду ніе се на концу мес. Октобра јоштъ ништа знало о одпочетку рата између Персіе и Енглеске.

— Бывшій енглескій посланикъ при персіскомъ двору, Сиръ Мурай, бави се са своимъ посланичкимъ персоналомъ близу Багдада (на персіској граници).

— Халиб-бей, сынъ великогъ везира Решид-паше, одлази данасъ преко Марселя у Паризъ са настављѣњама за предстојеће конференције.

— Садъ се потврђуе онај гласъ, да су Руси на прибрежю абхаскомъ отеля еданъ турскій бригъ (оманю убойну лађу) и 18. трговачки лађа. Ово су учинили Руси зато, што су се ове лађе саобраћавале са бунтовнимъ Абхазима, кои су руски поданици, и што су имъ потайно доносили чебану и свакояке потребе.

— Гласа се, да ће се еданъ гвоздений путь направити одъ Цариграда до подунавски княжества. Овај ће се путь звати царско-турскій гвоздений путь, и скратиће путь у Бечъ за читавы 100. сатіи.

П О З И В Ъ.

Съ новомъ годиномъ наступа „Шумадинка“ на своје шесто теченіе. Она ће као и досадъ излазити трипутъ на неделю, на по табака. Уздајући се да е не само досадашњи нѣни предбројници неће оставити, него да ће се и многи нови пријавити, спушћамо цену за целу годину с а м о на ш е с т и а е с т њ цванцика, а за пола године о с а м њ цванцика. За овакву малу цену доб्याће читателъ у овомъ листу за читанъ научны, забавны, шалливы, озбиљны и полезны предмета. Како сада политичке вѣсти по свой прилици неће имати оне важности, као што су съ почетка ове године имале, то ћемо само укратко и што се најважније у целомъ свету догађа саопштавати. Одрѣвѣ дуге приповедке, које се у многимъ бровима продужую, нећемо стављати. Домаће све догађае и новости као и судейске позиве, и с т е ц и ш т а, точно по „Званичнымъ Новинама“ ставляћемо. О трговини являћемо укратко о свему ономъ, што знамо да се наши трговаца интересира. Свима доякошнимъ пренумеранцима послаће се овај листъ и одъ нове године, а ако кои и за овакву малу цену нежели далъ држати, нека изволи до 10. Януара послате му листове преко поште безъ замотка повратити. Сви нови уписници нека се изволе што пре на „Учредничество Шумадинке“ обратити. Новци ће се по истеченію три или шесть месеціи полагати.

Овај листъ, кои е у Београду и по окружіама између своју други листова највећма разпространѣњъ, кои прелази у Аустрію, Влашку, Бугарску и Босну, прима свакогъ рода и свакояке огласе и то съ најсвѣтніомъ ценомъ (5 кр. ср одъ врете за трипутъ, са обичнимъ словима; са крупнимъ словима или са шаромъ насколо у экспедици Шумадинке може се за цену дознати.)

Позивајући съ овимъ учтиво читателъ на предплату, увѣравамо ѿ, да ће сви съ овимъ листомъ идуће године бити задовольни, него што су были у свимъ прошлимъ годинама.

Учредникъ и издатель

Л. П. НЕНАДОВИЋЪ

О Г Л А С И

(1—3) Княжеска гостилница названа „СРБСКА КРУНА“, која постои на главној пјачи у Београду, даваће се о идућем ђурђеву дну на три и више година подь аренду. У овомъ зданију има на горњимъ бою две сале и 13. соба, а на дољимъ бою кафана съ билијромъ, сала са 6 соба, 2 шпайза и пространа куйна; соба за прањ, штала за 4 коња, шупа, за кола шупа за дрва, подрумъ на сводъ у два одѣленія и леденица.

Кафана ова са свима потребама е снабђвена, а сале као и све собе лепо су меблиране.

Ко жели исту гостилниц. подь аренду узети, нека изволи погодбе ради најдалъ до 1. Марта идуће године пријавити се Г. Мајору Сими Нешћу или шт. капетану Любомиру Цин. Јанковићу, ађутантима Нѣгове Свѣтлости.

Збогъ предстојећегъ одлазка гадиногъ продае се изъ слободне руке една кућа у Београду, која е истомъ пре три године одъ солидногъ материјала саграђена. Кућа ова лежи у најздравијемъ крају вароши и заузима плаца 300 четвероугалны хватій, одъ чега половина е подь баштомъ, засађеномъ благороднимъ лозама и воћкама, кое су летосъ првйи путъ понеле родъ; башта е сва обдѣлана, у нѣой се налази еданъ чардакъ, кои е одъ струганы дасака начинѣнъ и савъ е офарбанъ, има у нѣой и много разнога одабраногъ цвећа, особито у повећемъ брою врло лепы ружа. Кућа сама има съ лица 19 хватій, и садржи осимъ пространогъ улаза (аинфорта), кои е подь кровомъ и са капиомъ за кола, три велике собе са сокака, кое су моловане и имаю патосъ паркетиранъ, са предсобјемъ и ходникомъ, кое е обое такође моловано и мермеромъ патосано; исподъ прве собе до улаза сокачкогъ налази се пространъ и врло добаръ, на сводъ зиданъ и изнутра савъ омалтерисанъ подрумъ, а надъ нѣговимъ тремомъ малый шпайзъ, у кои се иде изъ ходника; далъ садржи кућа ова изнутра изъ авліе јоштъ две собе, усвези са предидућима, куйну са зиданимъ шпархердомъ и до ове особиту собу за челядь; изъ предсобја и предњы сокачки соба води поредъ о-

вы други и поредъ куйне еданъ великій ходникъ, савъ стакленимъ прозорима затворенъ, на таванска врата и у проходъ, каменомъ озиданый, тако да е човекъ навекъ у суву: све ово подь еднимъ е кровомъ и затвара се само са два ключа. После тога у авліе се налази бунаръ са пѣћомъ водомъ, која нигда непересушуе, штала за коњ и до ове ђубренякъ и шупа за кола са остављенимъ празнимъ местомъ за шупу за дрва, и осимъ тога друга авлія за живину са кокошињкомъ и свиньцемъ: обе су авліе калдрисине и снабђвене каналама за отицанъ воде и помія, кои канали воде у едну велику рупу (сенкгрубенъ), која е каменомъ и на сводъ сазидана и особитимъ еднимъ каналомъ доведена у свезу са проходомъ, тако да овај не треба никадъ чистити. Башта и обе авліе преграђене су офарбанимъ летвама.

Ко бы желіо купити, може се пријавити Г. Адвокату Веніамину Розмировићу, кои е опуномоћенъ далъ извѣстіе дати и у саму погодбу ступити. Ако бы когодъ хотео узети заедно са целимъ покућанствомъ и свимъ финимъ собнимъ намештаемъ, добьће условія много угоднія. (1—3)

Подписана узима честь явити почитаемомъ публикуму, да е рада примити на науку женску децу у свакомъ женскомъ раду, а особито што се тиче шва кошуля и альина. Исто тако прима сваку **пaрyчбeнy** у шву кошуля и альина по найумеренію цену. (3—3)

ЕФИМІЯ БАРБУЛОВИЊЪ
удовица, у господской улици, у кући
г. Ђорђа Цимића.

ПРОДАЈА ДОБАРА.

Долеподписаный продае изъ слободне руке свое две куће у едной авліи зовоме пређе кодъ Грчкогъ Краля и Краљице, заедно са земљомъ; едну башту, одъ тридесетъ фатій ширине, а толико исто и дужине, на два лица, засађену добромъ лозомъ, и облагорођенимъ воћкама у комшилuku г.г. Шафарика проф., браће Јокића и г. Лазића секретара преч

козисторіе београдске; три плаца у чаршии фишекчиской на лицу, два по 10 фатій лице а по 20 дужине, и трећій 8. фатій лице а 25. дужине; едну меану постоећу на Дунаву у Гроцкой съ две магазе, и едну кућу у Смедереву съ две собе и две сарачане съ еднимъ аромъ и баштомъ.

(1—3) **Никола Ж. Райковићъ**
Протоколита Врх. и Касац. Суда.

(2—3) Имаюћи неку суму новаца у Бечу примати, явљамъ г.г. трговцима овдашнимъ, да самъ у станю мѣнице (вексле), издавати, кое ћеду одма исплаћиване быти. Кои бы дакле такове потребовало, нека се мени у мојој кући на Сави, у трговини г. браће Исаиловића пријавити изволи.

Са добримъ емствомъ могу и безъ новаца издавати.

Ђорђе Т. Ђорђевићъ.

Стецишта се отвараю:

1. При Суду Окp. Алексинач. надъ иманѣмъ презадуженогъ а у Делиградѣ умршегъ Ристе Найденовића дувћерина изъ Турске, до 31. Децембра.
2. При Суду Окp. Ужичк. надъ иманѣмъ презадуженогъ Живка Радоевића изъ Ужица, до 29. Децембра.
3. При Суду Окp. Пожарев. надъ масомъ поч. Г. Неше Ђорђевића, быв. Начал. Среза Златибор. Окp. Ужич. 27. Фебруара 1857. год.

Продаваће се на лицитаціи:

1. У Београду, плаць съ дућаномъ у главној чаршии Арсенија Кнежевића, Енайдера, и нѣговогъ отца Стефана, 10. 11. и 12. Јануара 1857.
2. У Алексиначкомъ Баньи, рана съ нѣвива обштински у Срезу Баньскомъ, 10. 11. и 12. Јануара 1857.
3. У Шумама Окp. Ужичк. добра Теофила Скитвића, 20. 21. и 22. Децембра тек. г.
4. У Смедереву непокр. добра къ маси поч. Станка Јанковића, быв. ћерамице, 2. 3. и 4. Јануара 1857.
5. У Свилаенцу меана съ кафаномъ и плацемъ и еданъ виноградъ Јована Стойкивића 18. 19. и 20. Дец. тек. г.
6. У Злодолу Окp. Ужич. различна непокретна добра Ђвте Шайкића, 20. 21. и 22. Дец. тек. год.